

**LOKALNI AKCIONI PLAN ZA REŠAVANJE PITANJA IZBEGLIH I INTERNO
RASELJENIH LICA U OPŠTINI TAGUBICA
za period 2011-2014. godina**

Opština Tagubica, decembar 2010. godine

SADRŽAJ

	strana
Uvod	3
Uvodna na reč Predsednika Opštine Ťagubica	3
Odluka Skupštine Opštine Ťagubica o usvajanju LPA	4
Zahvalnost učesnicima u procesu izrade LPA	5
Sažetak (rezime) LPA	5
Poglavlje 1: Opšti podaci o Opštini	6
Poglavlje 2: Podaci o izbeglim i interno raseljenim licima u Opštini	9
Poglavlje 3: Analiza situacije i sporna pitanja izbeglih i interno raseljenih lica ..	10
Poglavlje 4: Prioritetne ciljne grupe	15
Poglavlje 5: Opšti i specifični ciljevi	15
Poglavlje 6: Aktivnosti – Zadaci za realizaciju LPA	16
Poglavlje 7: Resursi/budžet	18
Poglavlje 8. Aranžmani za primenu	18
Poglavlje 9: Praćenje i ocena uspešnosti	19

Uvod

Uvodna reč Predsednika Opštine Ťagubica

”U cilju ublaŤavanja socijalnih problema, i planskog pristupa u kreiranju socijalne politike na lokalnom nivou, okrenute pre svega rešavanju problema izbeglih i interno raseljenih lica, Skupština Opštine Ťagubica je odlučila da se identifikuje najbolji naćin za angaŤovanje kapaciteta svih socijalnih aktera u zajednici kako bi se zapoćeo proces donošenja bitnih Odluka o tome koje promene, znaćajne za odrŤivu integraciju izbeglih i interno raseljenih lica, nameravamo da ostvarimo na lokalnom nivou. Kao rezultat ovakvih nastojanja, pred nama je znaćajan dokumenat kao rezultat procesa planiranja kojim se odrećuju osnovni naćini ostvarivanja ciljeva razvoja ove oblasti Ťivota u lokalnoj zajednici.

U okviru ovog dokumenta, pod *izbeglim i interno raseljenim licima* podrazumevaju se sva lica koja i dalje imaju nerešene egzistencijalne probleme nastale u toku izbeglićkog statusa i nameravaju da se trajno integrišu na prostoru opštine Ťagubica.

Ovaj Projekat uzima u obzir postojeće projekte izgradnje kapaciteta na lokalnom nivou, a naroćito one koji su u domenu socijalne, ekonomske i stambene politike a usmeren je ka unaprećenju poloŤaja izbeglih i interno raseljenih lica.

Proces izrade Lokalnog akcionog plana za unaprećenje poloŤaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini, zasnivao se na interaktivnom pristupu ćije su osnovne metodološke karakteristike da je sproveden u lokalnoj zajednici i uvaŤava lokalne specifićnosti; da je ukljućio je razlićite bitne aktere procesa drušveno organizovane podrške izbeglim i interno raseljenim u lokalnoj zajednici; utemeljen na realnim okolnostima, raspoloŤivim resursima i potrebama unaprećenje poloŤaja izbeglih i interno raseljenih; prilagoćen situaciji u lokalnoj zajednici, akterima i pozitivnoj promeni kojoj se teŤi i da pokazuje odgovoran odnos razlićitih drušvenih aktera u lokalnoj zajednici.

Za potrebe procesa, prikupljanje i analizu osnovnih podataka o poloŤaju i potrebama izbeglih i interno raseljenih lica u Ťagubica, korišćeni su rezultati intervjuva sa potencijalnim korisnicima/cama, i sastanaci sa lokalnim akterima, statistićki podaci, razlićiti izvještaji i dokumenti, podaci Komesarijata za izbeglice Republike Srbije, Opštinskog poverenika za izbeglice, Crvenog krsta, lokalnih nevladinih organizacija itd. Proces izrade Plana sproveden je u periodu mart - maj 2009. god. i u tom pravcu, upućujem zahvalnost svim akterima u izradi ovog dokumenta sa nadom da će biti sproveden u skladu sa predvićenom dinamikom!”

Lokalni akcioni plan za unaprećenje poloŤaja izbeglih i interno raseljenih lica (IRL) u opštini Ťagubica, nastao je kao rezultat ućešca u projektu Podrška institucijama Vlade Republike Srbije koje su nadleŤne za izbegla i interno raseljena lica. Opšti cilj projekta je pronalaŤenje rešenja na nivou drŤave koja će pruŤiti podršku Vladi Republike Srbije da na efikasan i odrŤiv naćin odgovori na potrebe izbeglih i IRL. Projekat finansira Evropska unija, a sprovodi Mećunarodna organizacija za migracije (*International Organization for Migration – IOM*). Korisnici projekta su institucije Vlade Republike Srbije koje su nadleŤne za izbegla i interno raseljena lica: Komesarijat za izbeglice Republike Srbije (KIRS), Ministarstvo za Kosovo i Metohiju (MinKiM) i Ministarstvo rada i socijalne politike (MRSP), kao i druga nadleŤna ministarstva, opštinska povereništva za izbegla i interno raseljena lica i odabrane opštine/gradovi.

Strateški okvir projekta odrećen je u skladu sa politikom i pravcima delovanja definisanim Nacionalnom strategijom za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica i drugim nacionalnim strateškim dokumentima od znaćaja za ovu oblast. U cilju koordiniranog rada, korišćenja naućenih lekcija i najboljih praksi, ovaj projekat uzima u obzir postojeće projekte izgradnje kapaciteta na lokalnom nivou, a naroćito one koji su u domenu socijalne, ekonomske i stambene politike. Kreiranje i sprovođenje lokalnih akcionih planova za unaprećenje poloŤaja izbeglih i interno raseljenih lica ovde se tretira kao deo šireg mehanizma smanjenja siromaštva i socijalne iskljućenosti osetljivih drušvenih grupa”

Skupština opštine Ťagubica, na sednici odrŤanoj 26. novembar 2010. godine a na osnovu člana 32 Zakona o lokalnoj samoupravi (sl.gl. RS br. 129/07) i čl. 40 Statuta Opštine Ťagubica /SluŤbeni glasnik opštine Ťagubica br. _6/08 i 4/09 donosi

O D L U K U

o usvajanju Lokalnog akcionog plana za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica

I.

Usvaja se Lokalni Akcioni Plan za unapreĎenje poloŤaja izbeglih i interno raseljenih lica u opštini Ťagubica, za period 2011-2014

II.

Za implementaciju ovog plana zaduŤuje se Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja opštine Ťagubica i poverenik za izbeglice opštine Ťagubica.

III.

Ova Odluka stupa na snagu 8-og dana od dana objavljivanja u ''SluŤbenom glasniku opštine Ťagubica''.

IV.

Odluku dostaviti:predsedniku opštine Ťagubica, Centru za socijalni rad, Opštinskoj upravi opštine Ťagubica i Arhivi.

SKUPŠTINA OPŠTINE ŤAGUBICA

Broj: _____ od _____ 2010. godine

PREDSIEDNIK SKUPŠTINE
Miodrag Buckić

Zahvalnost učesnicima/cama u procesu lokalnog akcionog planiranja

U cilju izrade Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini, formiran je Opštinski Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja koji čine predstavnici/ce: lokalne samoprave kao nosioca procesa i formalnog donosioca ovog dokumenta, uključujući i Poverenika za izbeglice; institucije sistema koje se na lokalnom nivou bave pitanjima izbeglih i interno raseljenih; nevladinih organizacija koje deluju u lokalnoj zajednici i Komesarijata za izbeglice Republike Srbije. U okviru opštinskog Saveta za upravljanje migracijama i trajna rešenja, formirana je Radna grupa, kao operativno telo koje će sprovoditi planove i akcije u narednom periodu.

Uloga Opštinske radne grupe bila je da:

- Unapredi sopstvene kapacitete za planiranje kroz odgovarajuće obuke organizovane od strane KIRS-a i podržane od strane IOM-a;
- Obezbedi potrebne podatke neposredno od ciljnih grupa i socijalnih aktera u sistemu podrške izbeglim i interno raseljenim;
- Razmenjuje informacije i učestvuje na sastancima od značaja za proces planiranja;
- Primenjuje usvojene metode planiranja tokom procesa planiranja;
- Definiše ciljeve, pravce razvoja i sarađuje sa različitim relevantnim lokalnim i republičkim akterima;
- Planira praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene lokalnog akcionog plana;
- Radi na pisanju završnog dokumenta;
- Inicira javnu raspravu o nacrtu dokumenta i doprinese da finalna verzija bude predložena Skupštini Opštine na usvajanje.

Članovi Opštinske radne grupe su:

1. Tjeljko Ilić, sekretar SO Tugubica
2. Dobrila Pauljević, Centar za socijalni rad
3. Dejan Nikolić, sekretar opštinskog CK
4. Dejan Avramović opštinska uprava
5. Tomislav Milojević, poverenik KIRS

Zahvaljujemo se svim članovima Opštinske radne grupe na učešću u procesu planiranja.

Ostali akteri uključeni u sam proces lokalnog akcionog planiranja su bili predstavnici različitih institucija, organizacija i grupa, uključujući i grupe potencijalnih korisnika koji su povremeno učestvovali u konsultativnom procesu. Posebnu zahvalnost izražavamo Komesarijatu za izbeglice Republike Srbije i IOM (*International Organization for Migration*), projektnom timu.

Sažetak - Rezime

Cilj ovog dokumenta je da predstavi problematiku integracije izbeglica i raseljenih lica u opštini Tugubica sa akcentom na okolnosti i probleme koji prate nastojanja da se sprovede uspešna integracija u bliskoj budućnosti!

Ratni sukobi u nekadašnjoj Jugoslaviji u periodu od 1991. do 2001. godine prouzrokovali su i dolazak izbeglica raseljenih na područje opštine Tugubica. Izbeglice su počele da pristižu sa početkom ratova u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, zatim 1995. nakon operacije „Oluja“ u Hrvatskoj i 1999. godine, sa ulaskom NATO snaga na Kosovo i Metohiju.

Prema postojećim podacima, na teritoriji opštine Tugubica, 1996. godine boravi oko 100 izbeglih i prognanih lica sa prostora bivših republika a posle 1999. godine, taj broj se dopunjuje i sa 8 interno raseljenih lica sa KiM. Prema popisu iz 2005, status izbeglice ima 77 osoba, i interno raseljenih 8 lica. Većina izbeglica se od samog početka mahom izjašnjavala za integraciju kao svoj izbor trajnog rešenja. Tome doprinosi i broj godina provedenih u izbeglištvu, tokom kojih se postepeno izgrađuju veze sa lokalnom sredinom, tim jače što je neizvesnija bila mogućnost održivog povratka u mesto porekla. S

druge strane, teško je definisati jasnu granicu između integracije i povratka kao dugoročnih ili održivih rešenja, posebno zbog toga što je integracija životni proces koji se odvija od trenutka dolaska i ne isključuje ostale vidove odluka. Kao trajno rešenje za interno raseljena lica sa KiM navodi se isključivo povratak, premda je to u sadašnjim okolnostima veoma komplikovano i zbog bezbedonosnih razloga često nemoguće. Razlog za to je činjenica da je integracija ovih ljudi u Srbiji bez KiM osetljivo političko pitanje, vezano za pitanje konačnog statusa Kosova. Nezavisno od toga, međutim, vreme koje oni provode u raseljeništvu donosi probleme veoma slične onima koje i izbeglice imaju u procesu integracije – potreba da se ima krov nad glavom, stekne prihod i bude prihvaćen od lokalnog stanovništva. Pitanje ličnih dokumenata, te njihovog pribavljanja takođe predstavlja problem za izbeglice i raseljene; izvestan broj njih uopšte ne može da dočedo svojih dokumenata, jer su im ili uništeni ili nedostupni zbog velikih troškova koje njihovo pribavljanje iziskuje.

Nalaženje dugoročnog smeštaja je veliki problem za izbegle i raseljene, koji za sobom povlači i druge poteškoće. Većina izbeglica i raseljenih živi u privatnom smeštaju, bilo da plaćaju najamninu za stambeni prostor ili stanuju kod rođaka ili prijatelja.

Praksa je pokazala da su najefikasnije i najuspešnije aktivnosti sistematskog zbrinjavanja izbeglica one koje se oslanjaju na saradnju više aktera – republičkih institucija, finansijera, organa lokalne samouprave, izbeglica i nevladinih organizacija. Ovaj konsenzus je najčešće teško ostvariv, iz ekonomskih, tehničkih, logističkih, a ponekad i političkih razloga, ali svakako treba usmeriti napore da se on postigne gde god je moguće.

U mnogim takvim nastojanjima radi realizacije programa, neophodno je angažovanje na psihosocijalnom planu, u aktivaciji potencijala izbeglih lica i osnaženom samopouzdanju istih. Iako država formalno ohrabruje razvoj malih i srednjih preduzeća, u praksi je izbeglima takav put teško ili nikako dostupan, što zbog restriktivne poreske politike i drugih objektivnih okolnosti, što zbog nedostatka informacija.

Činjenica je da danas znatan broj izbeglica živi ispod praga siromaštva, a položaj raseljenih je čak teži nego što je bio u vreme raseljenja. Problemi sa ostvarivanjem penzija takođe se ponekad pokazuju nepremostivim za mnoge kategorije izbeglih korisnika. Izbeglice i raseljeni imaju ista prava na zdravstvenu zaštitu kao i ostali građani, ali u osiromašenom zdravstvenom sistemu Srbije, oni najsiromašniji sebi ne mogu da priušte zdravstvene usluge koje prevazilaze osnovni nivo zaštite.

Kad je u pitanju uključenost u sistem obrazovanja, ponajviše su ugrožena interno raseljena deca i mladi. Finansijska sredstva su često presudan uzrok što mlade izbeglice ne nastavljaju školovanje.

Osim ove grupe, u posebno ugrožene kategorije spadaju žene, deca, stariji, kao i samohrani roditelji. Njihovi najčešći problemi su nerešeno stambeno pitanje, nezaposlenost, siromaštvo, neposedovanje ličnih dokumenata i neostvarena stečena prava.

Mnoge od ovih problema nastojali su i dalje nastoje da reše ili olakšaju različiti programi podrške izbeglima i raseljenima. Imajući u vidu sveobuhvatnost problema, aktivnosti i programi usmereni na podršku integraciji treba da se razvijaju u više pravaca, te da podstiču sinergiju između različitih kapaciteta društvene zajednice i mogućnosti kojima raspolažu izbegli i raseljeni. To podrazumeva mnogostran društveni proces u zajednici koja nastoji da razvije demokratske oblike funkcionisanja: u tom kontekstu, važno je aktivirati stvaralačke potencijale kako lokalne zajednice tako i onih koji se u njih integrišu. Zato sve opcije treba smatrati otvorenim a sve građane pozvanim učesnicima i akterima u zajedničkom naporu postizanja dugoročnih održivih rešenja na dobrobit svih.

Poglavlje 1.

Opšti podaci o Opštini Țagubica

Opština Țagubica nalazi se u Istočnoj Srbiji i obuhvata teritoriju od 762km², sa 17 naseljenih mesta. U administrativnom smislu, opština Țagubica se graniči sa opštinama: Kučevo, Majdanpek, Bor, Despotovac i Petrovac.

U opštini Țagubica živi 16.891 stanovnik u 4.890 domaćinstava. Prosečna gustina naseljenosti na teritoriji opštine je 19st/km². Najveće naselje je Țagubica, opštinski centar sa 4.000 stanovnika. Od

16. 891 stanovnika, 14.823 žive u zemlji a 2.077 stanovnika su na privremenom radu u inostranstvu. Prirodni priraštaj je -7.2‰, što je dovelo i do visoke prosečne starosti populacije od 45 godina (indeks starenja je 166.5). Starosna struktura stanovništva je dosta nepovoljna, jer čak 25.7% ukupnog stanovništva čini stanovništvo starije od 65 godina. Od ukupnog broja stanovnika starijeg od 15 godina, čak 12.2% stanovnika nema nikakvu školsku spremu. Osnovnu školu nije završilo 33.9% date populacije, a visoko obrazovanje je steklo svega 2,6% stanovnika. U etničkom pogledu, najviše ima pripadnika srpske nacionalnosti 74%, dok su od manjina najzastupljeniji Vlasi sa 22%. U odnosu na rezultate popisa stanovništva za 1991 godinu, kada je na teritoriji opštine Ťagubica evidentirano 17.777 stanovnika, kretanje broja stanovnika pokazuje tendenciju smanjenja. Tendencija smanjenja broja stanovnika u opštini Ťagubica prisutna je više godina unazad (po popisu za 1981. godinu evidentirano je 20.275 stanovnika), a takva tendencija se, prema relevantnim pokazateljima i dalje nastavlja. Navedena pojava prouzrokovana je, pre svega, tokom više godina unazad prisutnom migracijom stanovništva sa ovog područja u gradske sredine, u povećanom broju, kao i na privremeni rad u inostranstvo. Prema podacima iz septembra meseca 2006. godine, na području opštine Ťagubica ukupno je zaposleno i radno angažovano 1.328 stanovnika, od čega u oblasti poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede i ribarstva 237 radnika, u rudarstvu 380 radnika, u preradivačkoj industriji 164 radnika, u trgovini 60 radnika, u gradjevinarstvu 40 radnika i u organima uprave, zdravstvu i obrazovanju 447 radnika. Na području opštine Ťagubica krajem 2007. godine evidentirano je 290 lica koja traže zaposlenje.

Na teritoriji Opštine Ťagubica zastupljena je umereno-kontinentalna klima, sa četiri izražena godišnja doba. Međutim, omeđenost planinskim vencima uticala je na klimatsku izolovanost Ťagubačke kotline i delimično ublažene vrednosti određenih klimatskih elemenata u samoj kotlini. Zahvaljujući vencu Gornjačkih planina onemogućen je prodor vazdušnih masa iz panonskog basena, zbog čega su uočene klimatske razlike između Homolja i Gornje Mlave. Srednja godišnja temperatura vazduha je 9,8°C (stanica Ťagubica), a apsolutno minimalne i maksimalne temperature kreću se u rasponu od -30,8°C do +38,2°C. Srednja godišnja količina padavina za opštinu Ťagubica iznosi 680 mm, a broj dana sa snegom je mali 14-74 sa srednjom visinom od oko 20 cm. Najčešće duvaju istočni i zapadni vetrovi.

Područje opštine Ťagubice nalazi se u slivu reka Mlave i Tisnice, koja je i najveći vodotok. Karakteriše se velikim rečnim basenom koga sačinjavaju mnogobrojne pritoke: Tisnica, Laznička reka, Milatovačka reka, Vukovačka reka, Jošanica, Osanica sa Carinskim potokom, Krepoljinska reka, Breznička reka, reka Do, Krupajska reka, Medvečićka reka, Dubočica. Homolje je posebno interesantno sa hidrološkog aspekta jer se odlikuje pojavom ponornica zbog krečnjačkog sastava terena (Rečke i Busovata). Opština Ťagubica ima brojne i raznovrsne izvore: Vrelo Mlave, Krupajsko vrelo, Belosavac (kaptirano za vodovod), Suvodolsko vrelo, Izvaričko vrelo, vrelo Lopušnje, vrelo Komnenske reke; Terme kod Suvog dola (temperatura vode iznosi 21°C sa izdašnošću od 3 l/s) i terme kod Krupajskog vrela („Toplik“ sa temperaturom vode 26°C i izdašnošću 9-18 l/s i „Banjica“ sa temperaturom vode od 21-22°C); intermitentni izvori - (u narodu potajnice) na području opštine nalazi se jedan izvor ovakvog tipa - Homoljska potajnica, hidrološki spomenik prirode izuzetnog značaja. Opština Ťagubica ima značajne šumske površine koje se prostiru gotovo na njenoj čitavoj teritoriji, sa izuzetkom Beljanice, karakteristične po velikim prostranstvima livada i pašnjaka. Strogi rezervati prirode su proglašeni na lokalitetima Busovata i Osanička klisura. Ťivotinjski svet je raznovrstan i uglavnom nastanjen u šumskim područjima (srne, divlje svinje, sitna divljač).

Saobraćajni položaj opštine Ťagubica

Postoji prirodna predisponiranost za izgradnju saobraćajnih koridora kroz opštinu Ťagubica, prateći tok reke Mlave. Međutim, Homolje daleko zaostaje u izgrađenosti saobraćajne infrastrukture za republičkim prosekom. Opština Ťagubica udaljena je od Beograda 170 km i glavni saobraćajni koridor jeste regionalni put R105 Požarevac – Petrovac – Ťagubica - Bor. Od Ťagubice vodi još jedan regionalni put, R104 (Ťagubica – Laznica – Jasikovo - Majdanpek) koji je znatno lošijeg kvaliteta. Ista konstatacija važi i za regionalni put R 216 (Krepoljin - Despotovac). Lokalnom mrežom puteva su sva sela povezana na teritoriji opštine, ali je ona u dosta lošem stanju jer se slabo održava (prema Kučevu postoji šumski put Milatovac - Bukovska koji nema asfaltnu podlogu, a može biti značajan sa aspekta saobraćajnog

polođaja opštine). Od nekategorisanih puteva treba posebno izdvojiti put Ťagubica – Buk - Beljanica, imajući u vidu potencijalnu vađnost Beljanice u turistićkom pogledu. Ukupna duđina puteva na teritoriji opštine iznosi 204 km, od ćega savremenom kolovozu pripada 154 km puta. Magistralnim putevima pripada svega 14 km, regionalnim 88 km, dok je najduđa lokalna putna mređa sa 102 km. Opština nije povezana Ťeleznićkom mređom, niti postoji razvijen vazdušni saobraćaj.

Privreda

Ťagubica spada u kategoriju najnerazvijenih opština u Srbiji. Opština Ťagubica u ukupnom društvenom proizvodu Republike Srbije ućestvuje sa samo 0,067%. Društveni proizvod po stanovniku u Ťagubici je iznosio 50.081 dinar što je manje od 40% drđavnog proseka. Glavnu ulogu u privredi Ťagubice ima poljoprivreda. Poljoprivreda u ukupnoj novostvorenoj vrednosti ućestvuje sa 56,33%, što jasno govori o njenoj dominaciji, daleko iza nje su Preraćivaćka industrija sa 10,23%, trgovina sa 7,93%, ugostiteljstvo 2,84% i dr.

U opštini Ťagubica ukupno je zaposleno 1.476 lica, dok broj nezaposlenih iznosi 763. Na 1000 stanovnika, zaposleno je 131 lice, a nezaposleno je 24, broj zaposlenih je niđi od drđavnog proseka, koji za Srbiju iznosi 271 zaposleni, a broj nezaposlenih je takoće ispod republićkog proseka koji iznosi 120 nezaposlenih na 1000 stanovnika. Mećutim, podatke o broju nezaposlenih treba uzeti sa rezervom.

Na osnovu analize zaposlenosti po sektorima delatnosti u opštini Ťagubica dolazimo do zakljućka da najveću zaposlenost generiše Vaćenje rude sa oko 25%, zatim sledi Preraćivaćka industrija koja uzima ućešće od oko 15% u ukupnoj zaposlenosti, zatim slede Poljoprivreda, lov šumarstvo i vodoprivreda, Zdravstveni i socijalni rad i obrazovanje koje uzimaju ućešće oko 10%, dok ostale delatnosti zauzimaju znatno niđe ućešće u ukupnoj zaposlenosti za opštinu Ťagubica..

Privreda je nerazvijena u opštini Ťagubica a turizam uz poljoprivredu bi mogao da bude motor razvoja s obzirom na potencijale koje opština ima.

Elektroenergetska mređa, gasovod i telekomunikacije

Elektrosnabdevanje teritorije opštine Ťagubica obebećeno je preko dalekovoda od 35 kV do trafostanice 35/10 kV u Ťagubici. Za dalji razvoj opštine Ťagubica i izgradnju novih turistićkih sadrđaja biće neophodna izgradnja još jedne trafostanice 35/10 kV u Ťagubici. Mećutim, to nije rešenje za problem elektrosnabdevanja turistićkih lokaliteta na Beljanici, pogotovo ako se ima na umu planiranje izgradnje ski-stadiona.

Gasovodna mređa na teritoriji opštine ne postoji, ali je u planu dovoćenje jednog gasovodnog kraka iz pravca Bora.

Zdravstvenu zaštitu u Opštini organizuje i sprovodi Dom zdravlja sa zdravstvenim stanicama u većim naseljima (Laznica, Osanica i Krepoljin).

Socijalnu zaštitu u opštini sprovodi Centar za socijalni rad sa sedištem u Petrovcu, odeljenje u Ťagubici. U opštini postoji jedna predškolska ustanova - Dećiji vrtić „Poletarac“ koji sprovodi zaštitu dece od 18 meseci do pretškolskog uzrasta, sa 4 isturena odeljenja.

Programi kultruno-umetnićkog rada ostvaruju se preko Kulturno-prosvetnog centra. Kulturne manifestacije se organizuju u prostorijama Doma kulture i na otvorenoj pozornici iznad vrela Mlave.. U seoskim naseljima u domovima kulture. U KPC postoji gradska biblioteka. Pri školama postoje prirućne biblioteke sa ogranićenim fondom knjiga.

Izabrana lica

<u>Predsednik opštine</u>					
Ime	Prezime	Godište	Zanimanje obrazovanje	Stranka/Koalicija/GG	Telefon
Dragi	Damnjanović	1958.	lekar	G17	012 643-153

<u>Predsednik Skupštine opštine</u>					
Ime	Prezime	Godište	Zanimanje obrazovanje	Stranka/Koalicija/GG	Telefon
Miodrag	Buckić	1964.	Dipl. pravnik	G17	012 643-153

<u>Sekretar Skupštine opštine</u>					
Ime	Prezime	Godište	Zanimanje obrazovanje	Stranka/Koalicija/GG	Telefon
Đeljko	Ilić	1973.	dipl. Pravnik	G17	012 643-153

<u>Zamenik predsednika opštine</u>					
Ime	Prezime	Godište	Zanimanje obrazovanje	Stranka/Koalicija/GG	Telefon
Vojislav	Babejić	1979.	dipl. Pravnik	G17	012 643-153

<u>Zamenik predsednika Skupštine opštine</u>					
Ime	Prezime	Godište	Zanimanje obrazovanje	Stranka/Koalicija/GG	Telefon
Zoran	Ilić	1948.	dipl. veterinar	DS	012 642-028

Opštinsko veće

Sladjan Milojković	dipl. ecc.	Tagubica
Predrag Draguljević	dipl. veterinar	Osanica
Nenad Zarić	sss	Tagubica
Ljiljana Ilić	lekar	Krepoljin
Branislav Ćivković	profesor	Suvi Do
Nada Trailović	dipl. ecc	Vukovac
Jovica Stojanović	sss	Milatovac

O problemima izbeglih i IRL, na teritoriji opštine Tagubica, brigu vodi Poverenik KIRS, Tomislav Milojević.

Poglavlje 2.

Podaci o izbeglim i interno raseljenim licima u Opštini

Na teritoriji opštine, trenutno je evidentirano oko 7 izbeglica koji su smešteni u privatnom smeštaju

Na teritoriji opštine, prisutnost izbeglica se evidentira od 1992. godine. U cilju njihovog zbrinjavanja, formiran je u to vreme manji centar za privremeni smeštaj u motelu i to izbeglica iz BiH –

Sarajeva (pre svega žene sa decom). Posle ratnih dejstava u Republici Hrvatskoj, od avgusta 1995. godine, broj izbeglica se kreće oko 200 lica sa prostora bivših republika SFRJ pa se, zbog potrebe zbrinjavanja većeg broja ugroženih porodica formira kolektivni smeštaj "Sokolica" sa tri paviljona.

Od momenta formiranja KC "Sokolica" kao sabirnog centra za prognana i izbegla lica kroz njega je prošlo oko 120 prognanih lica. Zbog starosti ili bolesti, umrlo je oko 10 osoba koje su sahranjene na lokalnom groblju i groblju gerontološkog centra u Knjaževcu! U dom za stare, dobrovoljno je su smeštene 5 lica. Za povratak u Hrvatsku, odlučilo se i uspeo je da se vrati 10 porodica odnosno 25 osoba!

U privatnom smeštaju, na teritoriji Srbije, našlo je utočište 8 porodica sa ukupno 20 članova. *Veći broj prognanih lica iz KC "Sokolica" izražava želju za odlazak u treće zemlje*. Do sada je to poslo za rukom pojedinim porodicama tako da su 2 porodice sa 7 članova otišle za Ameriku i Nemačku!

U prethodnom periodu, izbeglice i IRL se nisu posebno organizovali i udruživali u smislu intezivnijih napora na rešavanju njihovih problema ali je primetno njihovo individualno angažovanje i zahtevi za različitim vrstama pomoći od strane organa lokalne samouprave.

Opštinske institucije i drugi organi lokalne samouprave, u prethodnom periodu su na različite načine pružale pomoć licima iz kategorije izbeglica i IRL. Preko Poverenika KIRS, ostvarivana su prava vezana za izradu i obezbećenje raznih dokumenata, socijalnu zaštitu, obrazovanje i donekle zapošljavanje. Institucije lokalne samouprave su se angažovale i na pronalaženju rešenja za trajno zbrinjavanje izbeglica i IRL na teritoriji opštine, posebno obezbećenjem kompletne infrastrukture za izgradnju objekata za stambeno zbrinjavanje ovih kategorija stanovnika opštine Tagubica.

Započet je i posao na pronalaženju načina za obezbećenje lokacija za individualnu izgradnju na kome se i dalje intezivno radi.

U opštini je osnovan Savet za socijalnu zaštitu i Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja izbeglim i interno raseljenim licima.

Članovi Saveta su:

1. Safet Pavlović, pom. predsednika opštine, predsednik Saveta
2. Dobrila Pauljević, Centar za socijalni rad, član
3. Dejan Nikolić sekretar Crvenog krsta Tagubica, član
4. Nenad Zarić predsednik Saveta MZ Tagubica, član i
5. Vučković Dragiša, direkcija za izgradnju i razvoj opštine, član.

Poglavlje 3.

Analiza situacije i zaključci

U ovom poglavlju su obuhvaćene četiri vrste kvalitativnih analiza:

1. Pregled dokumentacije relevantne za pitanje izbeglih i IRL
2. Analizu zainteresovanih strana
3. Analizu stanja /Tehnikom SWOT analize/
4. Analizu problema sa zaključcima

1. Pregled dokumentacije o radnom okruženju obuhvatila je nekoliko ključnih nacionalnih strateških dokumenata relevantnih za ovu oblast, aktuelni zakonski okvir koji reguliše pitanja izbeglih lica u Republici Srbiji, strateška dokumenta Opštine i realizovane i aktuelne projekte i programe namenjene izbeglim i IRL u opštini.

Nacionalni strateški dokumenti od značaja za pitanja izbeglih i interno raseljenih lica su:

- Nacionalna strategija za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica (2002);
- Strategija za smanjenje siromaštva (2003);
- Nacionalna strategija održivog razvoja (2008);
- Nacionalna strategija privrednog razvoja Republike Srbije 2006-2012;
- Nacionalna strategija zapošljavanja 2005-2010;
- Strategija regionalnog razvoja 2007-2012;
- Strategija razvoja poljoprivrede;
- Strategija razvoja socijalne zaštite;

- Zakon u izbeglicama 1992.;
- Nacionalni plan akcije za decu 2004.

Aktuelni zakonski okvir za pitanja izbeglica je Zakon o izbeglicama¹. S obzirom na uočenu potrebu da taj Zakon bolje prati aktuelne potrebe i pitanja izbeglica, sačinjen je Predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakona o izbeglicama, ali on još nije usvojen.

Lokalna strateška dokumenta značajna za unaprećenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini su:

1. Strategija razvoja socijalne zaštite
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Najvažniji zaključci ove analize su sledeći:

- Nacionalna strategija za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica (2002) definiše osnovne pravce delovanja – obezbećivanje uslova za povratak i obezbećivanje uslova za lokalnu integraciju, što je potpuno u skladu sa međunarodno prihvaćenim ciljevima za rešavanje položaja ove grupe građana.
- Ostale navedene nacionalne strategije pružaju osnovu i daju smernice za razvijanje mera i akcija u oblasti lokalne integracije izbeglih i interno raseljenih lica kojima se može doprineti unaprećenju njihovog životnog standarda i ukupnog društvenog položaja.
- Lokalna strateška dokumenta Opštine, ukazuju na zainteresovanost lokalne samouprave za rešavanja problema izbeglica i interno raseljenih lica.

Programi i projekti za izbegle i IRL koji su do sada realizovani, kao i oni koji su u toku, bavili su se rešavanjem sledećih pitanja:

1. Stambenim zbrinjavanjem najugroženijih porodica izbeglica iz kolektivnog centra.
2. Obezbećenjem socijalnog stanovanja pod zaštićenim uslovima za kategorije socijalno ugroženih porodica iz kolektivnog centra i delom od lokalnog stanovništva /aktivnost u toku/.
3. Obezbećenjem podsticajnih programa pomoći za samodohodovne aktivnosti
4. Obezbećenjem paketa građevinskog materijala za poboljšanje uslova stanovanja.
5. Pronalaženje načina za obezbećenje lokacija za individualnu gradnju /aktivnost u toku/.
6. Izgradnja montažnih kuća za porodice sa pravom vlasništva na prostoru za gradnju /aktivnost u toku/.

Analiza stanja u lokalnoj zajednici po pitanjima unaprećenja položaja izbeglih i interno raseljenih lica izvršena je kroz identifikovanje dosadašnjih aktivnosti i rezultata u ovom domenu i sagledavanje pozitivnih kapaciteta i slabosti lokalne zajednice, kao i mogućnosti i prepreka sa kojima se suočava u svom radnom okruženju.

Najvažniji zaključci ove analize su:

*Lokalna vlast je otvorena i spremna da zajedno sa ostalim akterima radi na unaprećenju položaja izbeglica i interno raseljenih lica ali je suočena sa izraženim problemom nedostatka finansijskih sredstava i resursa /građevinsko zemljište i sl. .../ koji su neophodni za rešavanje ovih problema.

* nerešeno stambeno pitanje višecanih porodica i problemi u raspolaganju sopstvenom imovinom u zemljama i mestima porekla značajno doprinose socijalnom siromaštvu i nepovoljnom kvalitetu života izbeglih i interno raseljenih lica i predstavljaju problem same lokalne zajednice;

* postojanje jednog broja lica bez pravnog subjektiviteta – „Pravno nevidljiva lica“, tj. lica koja nisu upisana u matične knjige na teritoriji Srbije, kao i lica koja su upisana u matične knjige a ne poseduju odgovarajuća lična dokumenta;

Krajnji korisnici

Lokalnim akcionim planom kao krajnji korisnici usluga definisani su:

- radno sposobna izbegla i interno raseljena lica koja nemaju odgovarajuće kvalifikacije za potrebe privrede;
- lica bez pravnog subjektiviteta „Pravno nevidljiva lica“ -lica koja stanuju na teritoriji opštine tj. lica koja nisu upisana u matične knjige na teritoriji Srbije;
- deca iz izbeglih i interno raseljenih porodica ispala iz procesa osnovnoškolskog obrazovanja uzrasta od 13 do 18 godina;
- žene, interno raseljena lica.

UNUTRAŠNJE	SNAGE	SLABOSTI
	<ul style="list-style-type: none"> *Politička volja *Baza podataka *Stručni ljudski resursi *Dobro organizovan centar za soc. Rad *Saradnja lok. Samoup. i NVO *Dobri tehnički i administrativni kapaciteti *Postojanje informativnog sistema *Dobra mreža mesnih zajednica *Postojanje centra za obrazovanje odraslih *Dobra komunikacija privrednika i lokalne samouprave *Razvijen privatni sektor *Dobar javni prevoz 	<ul style="list-style-type: none"> *Neodlučnost izbeg. u pravcu trajnog rešenja *Nedovoljno finansijskih sredstava *Nedovoljno prisutno obaveštavanje između izbeglica u funkcionalnom smislu *Neorganizovanost i neaktivnost izbeglica *Nekorišćenje kapaciteta mesnih zajednica *Nedostatak gradskog građevinskog zemlj. *Neusklađenost škol. obraz.sistema sa potrebama privrede /nema majstora, zanatlija/ *Neadekvatna obrazovna struktura *Nedovoljna saradnja sa centrom za obr. Odras. *Nedovoljna saradnja sa inst.sistema na rešavanju problema ove populacije.
SPOLJAŠNJE	MOGUĆNOSTI	PREPREKE
	<ul style="list-style-type: none"> *Podrška KIRS *Status lokalne samouprave *Mogućnost školovanja na svim nivoima *Postojanje nacionalne strategije *Mogućnost lakog radnog integrisanja *Mogućnost izgradnje soc. Stanova *Donošenje novog zakona o izbeglicama *MOP za interno raseljena lica *Pristup donatorskim fondovima 	<ul style="list-style-type: none"> *Male nadležnosti lokalne samouprave /Zakon/. *Skupo građevinsko zemljište *Loša zakonska pozicija institucija koje se bave problemom izbeglištva *Izbeglice nemaju pravo na MOP *Nejednak tretman izbeglica i IRL *Nezainteresovanost donatora za veće angažovanje sredstava na ovim prostorima *Nestabilna politička i ekonomska situacija *Spora implemetacija nacionalne strategije

Ključni partneri lokalnoj samoupravi su:

Komesarijat za izbeglice Republike Srbije obavlja poslove koji se odnose na: utvrđivanje statusa izbeglica, zbrinjavanje izbeglica, vođenje evidencije o izbeglicama, usklađivanje pružanja pomoci izbeglicama od strane drugih organizacija (domaćih i stranih), obezbeđivanje smeštaja izbeglica, pokreće inicijative za traženje međunarodne pomoci od institucija UN i drugih međunarodnih organizacija itd.

Crveni krst, je pomažuci organ države u humanitarnoj sferi, koji deluje na osnovu Ženevske konvencije, Zakona o Crvenom krstu, Statuta, Strategije razvoja do 2010. godine i na osnovu osnovnih principa (humanosti, nepristrasnosti, neutralnosti, nezavisnosti, dobrovoljnosti, jedinstva i univerzalnosti). Crveni krst, aktivno učestvuje u zbrinjavanju i pružanju pomoci izbeglicama i IRL i to ne samo humanitarnog karaktera već i organizovanjem zdravstvene zaštite, pomoci pri upisu u škole, pri zapošljavanju, socijalnih pomoci, spajanju porodica i kontakata sa drugim članovima porodice na teritoriji gde se odvijao rat. Posebnu ulogu ima i u traženju nestalih članova porodice i psihosocijalnoj podršci članovima ovih porodica. Crveni krst pruža pomoć izbeglicama i IRL smeštenim na našoj opštini i to uz pomoć volontera i aktivista Crvenog krsta. UNHCR svoje programe godinama sprovodi u saradnji sa Crvenim krstom.

Centar za socijalni rad je višefunkcionalna stručna ustanova socijalne zaštite i predstavlja bazičnu ustanovu stručnog rada i usluga u socijalnoj zaštiti u kojoj se neposredno ili posredno zadovoljava većina socijalno-zaštitnih potreba građana i njihovih porodica. Kao korisnici socijalne zaštite potencijalno se mogu javiti svi građani i porodice i to onda kada se nađu ili su izloženi posebnim teškoćama u zadovoljavanju svojih osnovnih potreba. Najvažnije funkcije centra su: neposredno ostvarivanje socijalne zaštite građana i njihovih porodica, ostvarivanje funkcije organa starateljstva, praćenje i proučavanje socijalnih potreba i problema, preventivna delatnost, planiranje i programiranje socijalne zaštite, koordiniranje aktivnosti na sprovođenju socijalne zaštite i socijalnog rada u opštini.

Zdravstvena ustanova pruža usluge primarne, sekundarne zdravstvene zaštite i specijalističke usluge. Izbegli i IRL ostvaruju svoja prava u ovoj oblasti, kao i svi drugi građani opštine.

Obrazovne institucije – osnovne škole, škola za obrazovanje odraslih, tehnička škola Žagubica, kroz svoje programske aktivnosti obuhvataju i pružaju mogućnost izbeglim i interno raseljenim licima da steknu određeno obrazovanje i prekvalifikacije.

Nacionalna služba za zapošljavanje – sprovodi različite programe podrške zapošljavanju nezaposlenih.

radno sposobnih koji aktivno traže posao. Izbegla i interno raseljena lica imaju jednake mogućnosti kao svi drugi nezaposleni opštine da koriste ove programe.

Nevladine organizacije koje imaju svoje aktivnosti na području opštine, a te aktivnosti odnose se na humanitarnu pomoć, podizanje kapaciteta IRL, obezbeđivanje pomoci u pribavljanju dokumenata i pravne pomoci, itd. Među njima najaktivnije su: UNHCR, INTERESOS, HOUSING CENTAR, PRAXIS, Udruženje za razvoj opštine.

Analiza problema izbeglih i IRL je pokazala da su njihovi glavni problemi u opštini Žagubica, sledeći: nerešeno stambeno pitanje: opština Petrovac na Mlavi, kao jedna od opština u Republici Srbiji kroz koju je prošao znatan broj izbeglica i interno raseljenih lica, suočava se sa velikim problemom stambenog zbrinjavanja ove populacije. Status imovine ovih lica na područjima bivših republika SFRJ još uvek je u velikom broju slučajeva nerešen, privatna imovina uglavnom je uništena ili značajno oštećena, a obnova ove imovine ide veoma sporo što ovoj populaciji značajno otežava raspolaganje istom. U BiH većina izbeglih lica je uspela da povрати svoja stanarska prava i koristi svoju imovinu. Na području Republike Hrvatske, prognana lica nisu uspela da povrate svoje stanarsko pravo, te je njihovo stambeno zbrinjavanje veliki problem i jedan od faktora otežanog povratka. Opština Žagubica je prepoznala problem stambenog zbrinjavanja ovih lica kao veoma veliki, ali nije u mogućnosti da ovaj problem rešava detaljnije iz razloga što, kao nedovoljno razvijena opština nema dovoljno građevinskog zemljišta za ustupanje donatoru i nema mogućnost otkupa napuštenih seoskih domaćinstava, pre svega

zbog nezainteresovanosti lica sa izbegličkim statusom, za rešavanje trajnog zbrinjavanja na ovakav način;

- visok stepen nezaposlenosti izbeglica i IRL u lokalnoj zajednici zbog neadekvatne obrazovne strukture neprilagođene lokalnoj privredi, kao i nizak stepen obrazovanja;
- nedovoljna senzibilisanost lokalne zajednice prema problemima i potrebama izbeglica i IRL ogleđa se u minimalnom angažovanju lokalne zajednice u rešavanju ključnih problema stanovanja i pristupu pravima u svim segmentima počev od 1992. godine do danas;
- visok stepen siromaštva među izbeglicama i IRL;
- nedovoljni i neodgovarajući socijalno materijalni potsticaji za integraciju izbeglih i IRL;
- pasivnost izbeglica i IRL u lokalnoj zajednici u odnosu na sopstvene probleme koja se iskazuje kroz nepostojanje svesti o potrebi samoorganizovanosti (udruženja izbeglica ne postoje);
- IRL često ne poseduju potrebnu licnu dokumentaciju usled izmeštenih ili uništenih matičnih knjiga i neuspostavljene sistemske saradnje sa nadležnim institucijama;
- nedovoljna dostupnost zdravstvenih usluga za pojedine izbeglice i IRL zbog nedefinisanog statusa i nepostojanja dokumentacije;
- česte migracije ove populacije sa i na teritoriju opštine Tagubica, bez evidentiranja u bazi poverništva, kao i neposedovanje licnih dokumenata, bazu podataka čini nedovoljno ažurnom, što otežava mogućnost sagledavanja i bržeg rešavanja njihovih problema.

Opšti zaključci analize - sporna pitanja

Iz prethodnih analiza može se zaključiti sledeće:

- specifičan status opštine, umnogome ograničava polje delovanja za rešavanje problema ove ciljne grupe, takođe ova opština ima nema značajnih kapaciteta za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica naročito u oblasti finansija ali ima kapaciteta u oblasti ljudskih resursa, institucionalnog iskustva i spremnosti lokalne samouprave da se bavi pitanjima ove grupe građana;
- nerešeno stambeno pitanje višečlanih porodica i problemi u raspolaganju sopstvenom imovinom u zemljama i mestima porekla značajno doprinose socijalnom siromaštvu i nepovoljnom kvalitetu života izbeglih i interno raseljenih lica i predstavljaju problem same lokalne zajednice;
- postojanje jednog broja lica bez pravnog subjektiviteta – „Pravno nevidljiva lica“, tj. lica koja nisu upisana u matične knjige na teritoriji opštine, kao i lica koja su upisana u matične knjige a ne poseduju odgovarajuća licna dokumenta;
- izbegla i interno raseljena lica u opštini imaju neadekvatni obrazovni nivo što u odnosu na strukturu lokalne privrede otežava njihovo zapošljavanje i aktivno uključivanje u život lokalne zajednice;
- pasivnost, slaba samoorganizovanost i loša informisanost samih izbeglih i interno raseljenih lica dodatno doprinose njihovom nezadovoljavajućem položaju i relativno niskom nivou integrisanosti u lokalnu zajednicu;

Preporuke za buduće planiranje unapređenja položaja izbeglih i interno raseljenih lica

Pokrenuti inicijativu za veća finansijska izdvajanja iz republickog i opštinskog budžeta, a takođe i inicirati formiranje fonda za rešavanje stambenih problema svih ratom pogodenih lica koja se nalaze na teritoriji opštine Tagubica. Umrežavanje i efikasnija saradnja lokalne samouprave i svih ključnih aktera značajnih za rešavanje problema izbeglih i interno raseljenih lica, uz korišćenje svih stručnih, ljudskih resursa i dosadašnjeg iskustva različitih institucija i organizacija. Povećati zapošljavanje prekvalifikacijom radno sposobnih izbeglih i interno raseljenih lica za deficitarna zanimanja i poznate poslodavce. Obezbediti kontinuirane edukativne programe i obuke.

Poglavlje 4.

Prioritetne grupe

Kriterijumi lokalnog akcionog plana za izbor prioritetnih grupa među izbeglim i interno raseljenim licima na teritoriji opštine Țagubica:

- vidljivost i rasprostranjenost problema ciljne grupe u lokalnoj zajednici;
 - brojnost ciljne grupe;
 - nezaposlenost i materijalno siromaštvo određene ciljne grupe;
 - stepen ugroženosti ciljne grupe;
 - zainteresovanost same ciljne grupe za rešavanje sopstvenih problema;
 - neobuhvacenost grupe sistemskim merama podrške (ispalih iz sistema društveno-organizovane podrške);
- eliminatorni kriterijum: resursi kojima raspolaže lokalna samouprava.

Prioritetne grupe, odabrane na osnovu prethodnih kriterijuma su:

- Izbegla i interno raseljena lica bez rešenog stambenog problema / vidljivost njihovog problema je posebno istaknuta zbog njihove brojnosti i lošeg materijalnog statusa ali je evidentno i postojanje postojanja otežavajućeg faktora koji se odnosi na mogućnosti i ovlašćenja lokalne samouprave pri upravljanju i raspolaganju resursima (građevinsko zemljište, finansijska sredstva, itd.
 - radno sposobna nezaposlena izbegla i interno raseljena lica sa neodgovarajućom stručnom kvalifikacijom koja je potrebna za zapošljavanje;
 - lica bez pravnog subjektiviteta – „Pravno nevidljiva lica“, tj. lica koja nisu upisana u matične knjige na teritoriji Srbije, kao i lica koja su upisana u matične knjige a ne poseduju odgovarajuća lična dokumenta;

Poglavlje 5.

Opšti i specifični ciljevi

Opšti i specifični ciljevi

Polazeci od analize stanja, lokalnih resursa i kapaciteta, kao i od analize potreba izbeglica i interno raseljenih lica na teritoriji opštine Țagubica a u skladu sa nacionalnim strateškim opredeljenjima, definisan je sledeći, opšti cilj: Poboljšanje uslova integracije i smanjenje siromaštva izbeglih i interno raseljenih lica i stvaranje mogućnosti za njihovo potpuno uključivanje u društveni život u naseljima opštine kroz trajno rešavanje stambenog pitanja i povećano zapošljavanje.

Iz ovako definisan opšti cilj, formulisani su specifični ciljevi koji su relevantni za postizanje opšteg cilja u periodu od 2010. godine do 2014. godine i to:

- 1.1. U toku 2011 – 2012. godine obezbediti integraciju izbeglica i interno raseljenih lica kroz otkup građevinskog zemljišta i infrastrukturna ulaganja u cilju ekonomskog osamostaljivanja kroz otkup seoskih domaćinstava sa okućnicom za 1 porodicu izbeglica,
- 1.2. U toku 2011.–2012. godine obezbediti integraciju izbeglica i interno raseljenih lica kroz infrastrukturna ulaganja i građevinski materijal u cilju poboljšanja uslova stanovanja za 2 porodice izbeglica;
- 1.3. U toku 2011.- 2014 godine, obezbediti integraciju izbeglica i interno raseljenih lica kroz otkup građevinskog zemljišta i infrastrukturna ulaganja za socijalno stanovanje pod zaštićenim uslovima obezbećenja paketa alata i prekvalifikacija zainteresovanih lica;

Poglavlje 6.

Aktivnosti – zadaci za realizaciju LPA

Aktivnosti – zadaci za realizaciju Lokalnog plana akcije za izbegla i interno raseljena lica

1.3. <u>Specifični cilj 1.4</u> - U periodu 2010. – 2011. godina, obezbediti otkup 1 napuštenog seoskog domaćinstava sa okućnicom za trajno zbrinjavanje jedne porodica zbeglica i IRL;							
AKTIVNOST	Period realizacije /od-do/	Očekivani rezultati	INDIKATORI	POTREBNI RESURSI		Nosilac aktivnosti	Partneri u realizaciji
				Lok. samouprava	Ostali izvori		
				1000 evra	3000 evra		
1.4.1 Anketiranje i sakupljanje podataka	do kraja 2010.	Obrađeni podaci	Izveštaj o anketiranju			Poverenik	CZSR
1.4.2 Otvoriti budžetsku liniju	početak 2011.	Obezbeđena novčana sredstva	Odluka o otvaranju budžetske linije			Lokalna samouprava	
1.4.3 Izrada kriterijuma za dodelu donacije	februar 2011.	Izrađeni kriterijumi	Pravilnik o dodeli pomoći			Savet za upr. migracijama	CZSR
1.4.4 Animiranje donatora	Mart-april 2011.	Donatori zainteresovani	Potpisani Memorandum			Lokalna samouprava	Poverenik
1.4.5 Evidentiranje ponuda seoskih kuća	April-maj 2011.	Evidentirane ponude	Spisak ponuđenih seoskih kuća			Lokalna samouprava	CZSR Poverenik
1.4.6 Formiranje komisije	maj 2011.	Formirana komisija	Rešenje o formiranju kom.			Savet za upr. migracijama	
1.4.7 Objava javnog poziva	Maj-jun 2011.	Objavljen oglas	Javni poziv objavljen			Komisija	
1.4.8 Izbor korisnika	Jun 2011	Izabrani korisnici	Odluka komisije			Komisija	CZSR
1.4.9. Uručenje Rešenja i useljenje	do kraja 2011.	Useljeni korisnici	Rešenja o useljenju			Komisija	CZSR

Aktivnosti – zadaci za realizaciju Lokalnog plana akcije za izbegla i interno raseljena lica

1.4. <u>Specifični cilj 1.3</u> - U toku 2011. – 2012. godine obezbediti građevinsko zemljište i infrastrukturne objekte /lokalna samouprava/ i tipske montažne, stambene objekte /donatorske organizacije, INTERSOS/ za 2 porodice izbeglica i IRL;							
AKTIVNOST	Period realizacije /od-do/	Očekivani rezultati	INDIKATORI	POTREBNI RESURSI		Nosilac aktivnosti	Partneri u realizaciji
				Budžet lok. sam.	Ostali izvori		
				Građevinsko zemljište 2000 evra	Izrada teme.za2 mon.kuć. 1000 evra		
1.3.1 Obezbeđenje sredstava i potpisiv. memoranduma	Jun 2011.	Potpisan memorandum	Memorandum o razumevanju			INTER SOS	Lokalna samouprava
1.3.2 Obezbeđenje potrebne dokumentacije	Maj-jun 2011.	Obezbeđena dokumentacija	Ugovori o vlasništ. Dozvole za gradnju			Lokalna samouprava -urb. služba-	
1.3.3 Raspisivanje Oglasa za odabir korisn. donacije	jun-jul 2011.	Rapisan oglas	Oglas na sredstvima javnog informisanja			Lokalna samouprava	INTER SOS
1.3.4 Odabir korisnika	jul 2011.	Odabrani korisnici	Odluka o odabiru korisnika			INTER SOS	Poverenik
1.3.5 Izrada idejnog projekta	jul-avg. 2011.	Projekat izređen	Idejni projekti			INTER SOS	
1.3.6 Izrada temelja i infrastrukturnih objek.	IX – X 2011.	Temelji izrađeni	tehnička dokumentacija			lokalna samouprava	Korisnici donacije
1.3.7 Postavljanje montažnih kuća	Oktobar 2011.	Kuće postavljene	Investitirska dokumenatcija			Investitor i izvođač radova	
1.3.8 Useljenje korisnika	mart-apr. 2012.	Useljeni korisnici donacije	Rešenja o dodeli mont. kuća			Lokalna samouprava	INTER SOS

Poglavlje 7

Resursi - budžet

Procenjeno je da će za realizaciju Lokalnog plana 2011.- 2014. godine biti ukupno potrebno oko 40.000 EURA.

U 2011. godini će početi obuhvatna i intenzivna primena lokalnog plana, (otkup jednog seoskog domaćinstva, obezbeđenje građevinskog zemljišta i ugradnja dve montažne kućice) tako da su potrebna sredstva u iznosu od 30.000 EURA. Opština je u budžetu za 2011. godinu planirala sredstva za ove namene u iznosu od 3000 EURA. Od 2012. do 2014. godine 10.000 EURA. Predviđa se obezbeđenje pomoći u paketima sa alatom i priborom za samodohodovne aktivnosti kao i obuku za započinjanje posla i obavljanje uslužnih delatnosti. Budžet za svaku sledeću godinu primene lokalnog plana biće uračun na osnovu razračenih godišnjih planova za te godine.

Sredstva za realizaciju ovog lokalnog plana obezbeđivace se iz različitih izvora: delom iz budžeta lokalne samouprave, delom iz donatorskih budžeta, odnosno pomocu projekata koji će se razviti na osnovu ovog lokalnog plana, kao i iz drugih dostupnih izvora. Potencijalni donatori i fondovi na koje će se realizacija LPA oslanjati su: USAID, IOM, UNHCR, HELP, NPA, ASB. Postupajući u skladu sa donetim nacionalnim strategijama: za smanjenje siromaštva, rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica, zapošljavanja, održivog razvoja, očekuje se finansijska podrška resornih ministarstava u realizaciji aktivnosti LPA.

Napomena: Predviđeno vreme početka realizacije, kako je predstavljeno u tabelama LPA, kao i sam plan realizacije, u potpunosti zavise od datuma usvajanja lokalnog plana na Skupštini opštine Ťagubica, kao i od početka realizacije donatorskih programa i fondova u Republici Srbiji.

Poglavlje 8.

Aranžmani za primenu

Aranžmani za primenu LPA u opštini Ťagubica, obuhvataju lokalne strukture i različite mere i procedure koje će osigurati njegovo uspešno sprovođenje. U okviru lokalnih struktura razlikuju se:

- 1) strukture za upravljanje procesom primene LPA i
- 2) strukture koje su operativne i primenjuju LPA

Strukturu za upravljanje procesom primene LPA, nakon njegovog usvajanja, predstavljace Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja. Savet za migracije će, kao deo svog budućeg rada, napraviti Plan upravljanja primenom lokalnog plana.

Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja ima sledeće zadatke:

- u potpunosti odgovara za vodenje celokupnog procesa primene lokalnog plana;
- imenuje lokalne timove za upravljanje projektima koji nastanu kao rezultat operacionalizacije lokalnog plana;
- obezbeđuje pristup i prikupljanje svih podataka i informacija u elektronskoj formi od svakog aktera, ucesnika u procesu unapredenja položaja izbeglih i IRL u lokalnoj zajednici;
- održava kontakte sa svim ucesnicima u realizaciji lokalnog plana;
- upravlja procesom praćenja (monitoringa) i ocenjivanja uspešnosti (evaluacije) lokalnog plana;
- održava kontakte sa javnošcu i donosiocima odluka u lokalnoj samoupravi.

Operativnu strukturu za primenu ovog lokalnog akcionog plana činiće institucije, organizacije i timovi formirani u cilju neposredne realizacije plana i projekata razvijenih na osnovu lokalnog plana. U skladu sa Lokalnim akcionim planom, bice realizovana podela uloga i odgovornosti među razlicitim akterima u lokalnoj zajednici, partnerima u realizaciji. Svaki akter će u skladu sa principom javnosti i transparentnosti rada voditi odgovarajuću evidenciju i dokumentaciju i pripremati periodične izveštaje o radu. Izveštaji će biti polazna osnova za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada.

Operativna struktura za primenu lokalnog plana ima sledece zadatke i odgovornosti:

- realizacija lokalnog akcionog plana;

- neposredna komunikacija sa korisnicima/cama usluga koje se obezbeđuju lokalnim planom;
- redovno dostavljanje izveštaja koordinatoru/ki Saveta za migracije i trajna rešenja o svim aktivnostima na sprovođenju lokalnog plana;
- učešće u eventualnim obukama za unapređenje stručnosti i kompetencija za sprovođenje zadataka lokalnog plana;
- unapređenje procesa primene lokalnog plana u skladu sa sugestijama i preporukama upravljačke strukture. U opštini Tagubica, procenjuje se da će nosioci programa, projekata i aktivnosti LPA biti u prvom redu sledeće institucije:

1. Crveni krst
2. Centar za socijalni rad
3. Dom zdravlja
4. Škole
5. Nacionalna služba za zapošljavanje
6. Opštinska uprava

Upravljačka i operativna struktura će razviti plan i mehanizme međusobne komunikacije, pratiće uspešnost razmene informacija i efikasnost komunikacije u odnosu na očekivane rezultate primene lokalnog plana. Plan komunikacije upravljačke i operativne strukture urediće vreme i načine razmene informacija i preduzimanja odgovarajućih akcija. Detaljne godišnje planove za naredni period nakon 2010. godine pripremaće Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja uz aktivne konsultacije sa operativnim strukturama. Po potrebi, savet će formirati i odgovarajuće radne timove. Mehanizmi praćenja, ocenjivanja uspešnosti primene lokalnog plana i donošenja eventualnih korektivnih mera biće definisani Planom praćenja i ocenjivanja uspešnosti (planom monitoringa i evaluacija).

Poglavlje 9.

Praćenje i ocena uspešnosti

Cilj praćenja i ocene uspešnosti (monitoringa i evaluacije) LPA je da se sistematično prikupljaju podaci, prati i nadgleda proces primene i procenjuje uspeh LPA radi predlaganja eventualnih izmena u aktivnostima

na osnovu nalaza i ocena.

Vremenski okvir

Monitoring (kao sistematski proces prikupljanja podataka) sprovodi se kontinuirano i dugoročno za period 2010. - 2014. Evaluacija (kao analiza podataka i donošenje ocene o uspešnosti) vršiće se periodično, jednom godišnje. Finalna evaluacija obaviće se na kraju 2014. godine.

Predmet monitoringa i evaluacije

Monitoring i evaluacija uključuju celovito sagledavanje ispunjenja aktivnosti, zadataka i specifičnih ciljeva.

Ključni indikatori uticaja za praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene lokalnog plana će biti sledeći:

1. Obuhvat izbeglih i IRL novim uslugama i merama;
2. Struktura korisnika/ca usluga i mera programa;
3. Nivo uključenosti različitih aktera u pružanje usluga izbeglim i IRL u lokalnoj zajednici;
4. Obim finansijskih sredstava izdvojenih za usluge izbeglim i IRL;
5. Struktura finansijskih sredstava izdvojenih za usluge izbeglim i IRL (budžet lokalne samouprave, donatorska sredstva, drugi izvori...).

Procesni indikatori za praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene lokalnog plana će biti sledeći:

1. Broj potpisanih protokola o saradnji sa odabranim NVO;
2. Broj sertifikata o završenoj prekvalifikaciji izbeglih i interno raseljenih lica;
3. Broj zaključenih ugovora o radu;
4. Broj lica koja su dobila pakete pomoći za samodohodovne aktivnosti;
5. Broj lica koja su dobila pomoć u vidu trajnog smeštaja u otkupljena seoska domaćinstva;
6. Broj lica koja su dobila pomoć u vidu stambeno montažnih objekata

7. Broj lica koja su dobila pomoć u vidu paketa građevinskog materijala
8. Broj lica koja su dobila pomoć u vidu socijalnog stanovanja pod zaštićenim uslovima.

Metode i tehnike monitoringa i evaluacije

Za uspešno obavljanje monitoringa i evaluacije koristiće se standardni set alata među kojima su:

- evidentiranje korisnika, intervjui sa korisnicima (upitnici, razgovori), ankete, izveštavanje i dr.

Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja će biti odgovoran za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada na primeni Lokalnog plana akcije, vršiće monitoring i evaluaciju.

Tim za monitoring i evaluaciju čine predstavnici/ce, stručna lica iz lokalnih institucija i organizacija koje se neposredno ili posredno bave pitanjima izbeglih i IRL, kao i predstavnici/ce korisničkih grupa ovog lokalnog plana. Savet će svojim planom rada definisati način organizovanja monitoringa i evaluacije lokalnog plana.

